

In Etruria qui hodie *Saltus*, vernacule *Bosco di Monte Fiacone*, Volsinio, quod vulgo *Bolsena*, Viterbium, euntibus occurrit, *Volsiniensium Lucum* ab antiquis appellatum tradit Leander. In Cimino Etruriæ Monte quondam, calcari paucis ob horrorem solita, fuit Silva, de qua sic Livius: *Silva erat Ciminia, magis tum in via atq; horrenda, quam nuper fuisse Germanici Saltus, nulli ad eam diem, ne Mercatori quidem, adita, Eam intrare haud fere quisquam præter Ducem ipsum audebat.* In Latio apud Capenates *Lucus* fuit *Feroniæ*, quem canit Silius.

Dives ubi ante omnes colitur Feronia Luco.

Et Sacer humectat Fluvialia rura Capenas.

Juxta Numicum Amnem *Lucus* erat *Jovi Indigeti* sacer, teste Plin. *Diana Ætolica Lucus* Livio est ad Agninum Compitum. *Neviam Silvam* extra Urbem ad quartum Milliarium fuisse notat Festus. *Campanarum Lucum* extra Portam Capenam scribit Livius. Quod huic *Algidum Nemus*, hodie *Selva del Aglio* dicitur. *Albunæ Silvam* in altissimis Tiburtinis Montibus habet Servius, aliamque in Laurentinorum agris, cognominem. *Angitia Nemus*, propinquum Albæ Marforum fuisse, significat Virg. *Furina Lucus*, Territorij Romani, est apud Cicéronem. *Furinarum Lucum* habet D. Victor in xi i i Regione Trans-Tiberina. *Furiarum Lucus* Plutarcho vocatur. *Vacuna Nemora* agnoscit juxta Montem Fiscellum in Umbria Plin. Gaudent & suis Campani, cum primis *Luco Sacro* & *Gallinaria Silva*. *Sacer Lucus* Livio, hodie *Hami*. *Gallinariam Silvam* nominant Cic. ad Pætum scribens & Strab. lib. v Lucanorum sunt *Silva Lucique*, *Eboli*, *Peregrinalis*, *Veliarum*. Brutiorum *Rhegius vel Reginorum Saltus*. Apulorum *Batini Saltus*. & *Lucus Gargani*. In Gallia Cis-Padana *Silva Lucina*, & *Pedaneæ Silvæ*. In Trans-Padana *Castorum Lucus*. Straboni denique apud Venetos duo sunt Luci, unus ab Iunone *Argiva* cognominatus; alter ab *Diana Ætolica*, *Opera publica*. alius ab Superiore, qui in Latio ad Anagninum Compitum. Ad *Opera publica* cum sacra tam profana ve- *Sacra*, nio, quæ cum sint innumera, pauca tantummodo & tanto numero delibabimus. Et ut a sacris ordiamur. Ea sane innumera pene sunt. Sola enim Roma hodie supra ccc Tempia numerat: quorum vi i Religionis causa maxime frequentantur. i S. *Petri* in Vaticano: sumtu, marmoribus, magnificentia, & opere omnia Orbis superans Tempia. Multa ibi singularia: Columnæ aliquot ex Templo Schelomonis advectæ: duo *Ærei Pavones* ex Pyramide P. Cornelij Scipionis Africani, quæ olim in Valle Vaticana fuisse dicitur, translati. Visuntur item ibi Sepulcra multorum Pontificum: Othonis quoque ii Imperatoris marmoreum. Est & Judicium Orbis supra in Sacello Pontificis, opus Michaelis Angeli. Et ut omittam reliqua, Monaste- *Profana*, ria item, Xenodochia, Nosocomia, Orphanotrophia; Quid dicam de varijs cum Pontificis & Cardinalium, tum aliorum Palatijs? pontificis in edito Vaticani loco est, situ longe augustissimum: qui relicta Laterana Sede, eo ob amœnitatem loci & salubritatem commigravit. Inchoatum ab Nicolao i i i, auctum post ab alijs